

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Hónapra 50 K Félévre 220 K
 Negyedévre 110 K Egész évre 440 K
NYES PÉLDANÁRA: 2 KORONA

KERESZTVÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével minden nap

Felolvasó főszerkesztő: Dr. Komlasy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM

INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Bürokratizmus

A cseh hivatali rendszer pedáns, lelkiismeretes pontossága mellett lehetetlen és a közéletre szerfölött káros szórászhasogató lassúságot is hozott magával átültetésekor a magyar közigazgatásba. Isten óvjon meg ma minden magyar embert attól, hogy ügyes-bajos dolgában a hatóságához kelljen fordulnia. Nem azért, mert a közhivatalnokok nem végzik becsülettel és kellő ügybuzgalommal munkájukat, hanem éppen azért, mert nagyon is úgy végzik. Ha egy hatósági bizonyítványt akarsz arról, hogy született a világra, akkor kérvényt nyújtasz be a hivatalba, megvárod, míg a nyomozó közegek tettenérnek, hogy élsz és ha csakugyan születettél, — s akkor komoly és alapos reményed lehet arra, hogy egy-két héten belül hozzájutsz a bizonyítványhoz. Így van ez ma mindenhol széles e hazában. S ez az oka annak: miért irtózik olyan szívből-lelkéből a falusi magyar a városi hivataloktól és miért nem tudja többre becsülni a naphosszat íróasztalánál görnyedő hivatalnokot annál, hogy — tintanyaló!

A haza újraépítésének nagy munkájában fontos szerep vár a magyar közigazgatásra. Neki kell a falut szorosabban kapcsolnia a városhoz, a várost a hazához, a haza nagy érdekeihez és megteremtienie azt a szoros lelkikötéléket, mely magyart a magyarhoz kell, hogy kössön a jövődő megalapozásában. Kétségtelen, hogy a mai bürokratizmus, a mai szórászhasogató hivatali rendszerrel ezt soha el nem érhetjük. A magyar ember ma anyagi előmenetelének, egyéni érdekeinek kerékkötőjét látja a közhivatalban, mely nem tudja a nagy egyetemes érdekeket kisugározni, kivétni magából. Mintha minden közhivatal csak maga magáért volna, mintha más hivatása és feladata nem volna, mint a nép egyedeinek útjába állani és szabadságának korlátokat szabni.

Ezt a néphitet, ezt a végzetes bizalmatlanságot egyszersmindkorra meg kell szüntetni. Új levegőt, új rendszert kell a közhivatalokba bevinni és véget kell vetni a szórászhasogató terméketlenségnek minden vonalon. Elég volt a copfból, a gépies hivatali mechanizmusból. Jöjjön a lélek, a haza nagyérdekeinek gondolata a hivatalba és hassa át az előírások szigorú ridegsége és a paragrafusok könyörtelen érzéketlensége helyett egész közigazgatásunkat. Barátját, jóakaróját, érdekeinek védelmezőjét lássa minden ember a köztisztviselőben és a hivatalos érintkezés találja meg azt az összekötő kapcsolatot, amely lélek és lélek között, — ha egy célra törekcsenek, — elkerülhetetlenül szükséges.

Ezt várjuk mi elsősorban a közigaz-

gatás reformjától és ennek kell minden körülmények között elkövetkeznie. Nem a hivatalok átszervezése, a munkabeosztás módosítása, a mechanizmus megjavítása a

födolog, hanem a hivatalokban uralkodó *szellem megváltoztatása*. Ha a reformnak nem ez lesz a végső eredménye, akkor nem csináltunk semmit sem!

Debrecen város közgyűlése

Szabadkőmives szolidaritás - Márk Endre külön listája

Debrecen város törvényhatósági bizottsága február 24-én tartotta rendes közgyűlését a városháza közgyűlési termében.

Féltiz elmúlt már, mikor megnyitotta a közgyűlést Hubert Ottó főispán körülbelül 60 bizottsági tag jelenlétében. A nemzeti Hírszék egy elimádkozása után napirend előtti felszólalásra Suhajda Béla kért és kapott engedélyt.

— Már régebben indítványoztam, hogy a törvényhatósági bizottság a délutáni órákban tartsa közgyűléseit s most ismételtelen kérem ezt. A közgyűlés tagjainak kétötöd része ugyanis a délelőtti órákban hivatalában van elfoglalva. Kérem, méltóztatásának a közgyűlést a délutáni órákban kitűzni.

A közgyűlés Suhajdát egyszerűen tudomásul veszi. Ezután áttérnek a tárgysorozatra. Az első pontnál, a polgármesteri jelentésnél Márk Endre szólal fel. A közgyűlés régebben kiküldött egy bizottságot, hogy a kormánytól Debrecen bizonyos beldolgaiban így a főügyész, a főispánság kérdésében járjon el. Kérde, benne van-e ez a polgármesteri jelentésben? Végül kijelenti, hogy nem azért jelentek meg a közgyűlésen mert bizalmuk, bármely tekintetben megváltozott volna, hanem csupán a város érdekében.

Balog Sándor polgármesteri titkár megnyugtítja Márk Endrét aggodalma felől.

Régi közgyűlési határozatok

A közgyűlés által a tanács részére adott megbízásokat illetőleg dr. V. s. Károly előadó javasolta a letelt határidő meghosszabbítást, minthogy a tanács a megbízatásnak eleget tenni nem tudott. A közgyűlés megadta a határidő meghosszabbítást a következő ügyekben: külsőségi telepek rendezésére vonatkozó szabályrendelet elkészítésére április 30-ig, yásáresarnok létesítésére, tekintettel a mai nehéz építkezési viszonyokra 1922 február 28-ig, a köz-kórház kihelyezésére, tekintettel, hogy most a köz-kórház nélkülözhetetlen 1 évi, utcák, terek, parkok fásítására és burkolására március 31-ig. A kertészek szabályozásáról szóló szabályrendelet elkészítése április 30-ig, szennyvíz tisztító telep létesítéséről szóló szabályrendelet a földművelésügyi miniszeriumban van, elintézésére jul. 31-ig, a kéményseprési díjak fel-emeléséről szóló szabályrendelet elkészítésére szept. 30-ig, állami gazdasági ismétlőiskolák egyesítéséről alkotandó szabályrendelet elkészítésére július 1-ig, a hortobagyi 1000 katasztrális holdas gazdálkodás 1919—20 évi jóvödelmének megvizsgálásáról szóló jelentés beterjesztésére április 1-ig, erdei termékek hasznosításáról szóló szabályrendelet elkészítésére nov. 30-ig, műtrágyagyárnak eladott peceanyag árának felemeléséről a trágyagyárral folytatandó tárgyalás eredményének beterjesztésére ápril. 1-ig, az arra alkalmas parcellázási földek tervények elkészítésére jul. 31-ig, a szervezeti szabályrendelet átdolgozására szept. 30-ig és végül a haltenyésztő részvénytársaság 1916—17 évi elszámolásának beterjesztésére jun. 30-ig.

A tűzoltóság

A hivatásos tűzoltóság szervezeti szabályzatának tárgyalásánál Eály József bizottsági

tag a hivatásos tűzoltóknak a kommunizmus alatti eljárását teszi szóvá. A hivatásos tűzoltók, ezek az „urfiak” az önkéntes tűzoltók vagyonát elkommunizálták és véleménye szerint azok valamely részben kommunisták. Szorgu vizsgálatot kér ez ügyben elrendelni és kéri annak megállapítását, hogy mi az a gátló körülmény, amely az önkéntes tűzoltók működését megakadályozza.

Tervev Tamás a kommunisták által szét-rugott önkéntes tűzoltóság újból való felállítását sürgette.

A pezsgóadó

A pezsgóadó szabályrendeletet módosítás végett a belügyminiszter visszaküldte a városhoz. Lényeges módosítás csak az, hogy a pezsgógyáros csak akkor köteles megfizetni a pezsgóadót, ha közvetlenül a gyárból veszi el a pezsgót. Ha kereskedőnek adja el, úgy a pezsgóadót a kereskedő köteles megfizetni. A kereskedő nemcsak akkor köteles bejelenteni a pezsgőkészletét, ha a pezsgőt vasuton kapta, hanem akkor is, ha közvetlenül a gyárból veszi át. Az így módosított szabályrendeletet ismét felterjeszik a belügyminiszterhez jóváhagyás végett.

A kormánybiztosi hivatal költségei

Handler Gyula volt főispán-kormánybiztos hivatalos helyiségének berendezési költségeit 65678 kor. 72 fillért kérte a város, hogy a belügyminiszter tárcája torhére vállalja át. A belügyminiszter leírt, hogy a költségeket nem vállalja át. Most a tanács javasolta közgyűlésnek, hogy mivel a hivatalos helyiség berendezése ma sokkal többet ér, vegye át a város a berendezést. A javaslatot a közgyűlés elfogadta.

Mackensen diszkardja

Nógrád vármegye Mackensen német hadvezérnek adandó diszkard elkészítéséről és hozzájuttatásáról hozott közgyűlési határozatát pártolás végett megküldte a város közönségének. A közgyűlés, hogy Mackensen főbornagy által a magyar nemzetnek a háboru folyamán tett sok szolgálatát viszonozza, egyben a Károlyi kormánynak Mackensen és a német néppel szemben elkövetett igazságtalan eljárásáért elégtételt adjon, egyhangulag csatlakozik Nógrád vármegye határozatához és a Budapestre felküldendő közös bizottságba Medgyasszay Miklós árvaszéki elnököt küldi fel.

Szabizottságok választása

Ezután a különböző szabizottságok és albizottságok megválasztására, illetve kiegészítésére került a sor. A tárgysorozat előtt Márk Endre törv. hat. bizottsági tag, tekintettel arra, hogy a bizottságok tagjainak kijelöléséhez a régi uzussal szemben most törvényhatósági bizottsági tagokat a tanács nem kérdezett meg, ő egyes esetekben más lista elfogadását fogja kérni. És ezt több ízben gyakorolta.

Az egészségügyi bizottság megválasztásánál a bizottsági tagok között a G. par. Géza neve is szerepelt. Erre Tervev Tamás dr. oda-szólt Márk Endrének:

— Gratulálék! A szabadelvű blokk és városai!

A tagok között szereplő Kondor Zsigmond megválasztása ellen Hubert főispán felebbezési joggal él.

A jog és pénzügyi bizottság tagjainak megválasztásánál a tanács által megállapított listával szemben Márk Endre titkos szavazást kért, amit a főispán el is rendelt. — A titkos szavazás eredménye gyanánt a következők választottak: gr. Dégenfeld József, ifj. Jóna János Juhász Ignác, id. Kardos László, Kernhoffer József Márk Endre, Nagy József, Poroszluy László, Tóth Lajos dr. Tóth István, dr. Kun Béla, dr. Hegedűs Jenő, dr. Fecser Ferenc ifj. Schwarz Vilmos, Balogh István (mesterutcai) dr. Bara László, Davidhazy Kálmán, dr. Markovics Elemér dr. Szabó Ferenc, dr. Bucsó Dezső Fűrész Ödön és dr. Freund Jenő.

Hubert Ottó főispán Freund Jenő megválasztása ellen hivatkozva a belügyminiszter azon rendelkezésére, hogy rendőri felügyelet alatt álló egyének nyilvános helyeken meg nem jelenhetnek, ennél fogva bizottságokba be nem választhatók, felebbezési jogával fog élni.

A villágítási vállalat kölcsöne

A villágítási vállalat részére adandó sürgős beruházásokra és forgótőkére szükséges függő kölcsönt 3 millió koronát a közgyűlés megszavazza. Zelinger Ede biz. tag kér felvilágosítást arra nézve, hogy mit végzett a szénellátás javítása érdekében Budapesten járt küldöttség?, továbbá közli a közgyűléssel, hogy tudomása és egy szakember véleménye szerint a villágítási vállalat gépei oly rosszak, hogy nem sokára világitás nélkül fog maradni Debrecen, mert a gépek felmondják a szolgálatot. Hubert Ottó főispán felvilágosítást ad a küldöttség által végzettekről, amelyeknek ő volt a vezetője, s amely küldöttségnek Pesten léte óta a világitás, amint ismeretes, igen sokat javult. Ekly József megegyezik Zelinger által a villágítási vállalat gépeiről előadottakat, mert ő személyesen győződött meg a gépek kijavításáról, s épen ennek a kijavításnak köszönhető részben az, hogy több az áramszolgáltatás, mert a kijavított gépek kevesebb szénat fogyasztanak el, mint annak előtte. Tudomásul veszik.

Apróbb ügyek

A városnak a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnél levő 9 és fél millió koronát kitevő függő kölcsöne december hó végével lejárt, s így azt április hó 30-ig újból meghosszabbítják a jegybank kamatainál 1 és fél százalékkal magasabb kamattal.

A közgyűlés helybenhagyta a városi tanács és a villamos vasut igazgatósága közt folytatott tárgyalások eredményét, a Csapó-utcai villamos vonalon egy újabb szakaszhatár felállítására vonatkozólag. Egyben megbizta a tanácsot, hogy az engedélyezett szakaszhatárnak, mint a Csapó-utcai városrész szegényebb lakosságára sérelmes intézménynek a Hatvan-utcai, vagy a Nagyerdői sokkal hosszabb vonalra való áttétele végett folytasson tárgyalásokat a helyi vasut igazgatóságával.

A Homokkert-utcai 73—75—77. számú házak kisajátítására vonatkozó tanácsi határozatot a közgyűlés jóváhagyta, ugyiszintén a Fűvészkert-utca 5—7. számú házak eladását is, s így azok 285.000 korona vételárért Biszka István tulajdonába mennek át. A Wesselenyi-tér 9—10. számú házakra 300.000 korona, a József királyi herceg-utca 46. számú házra 400.000 korona kikiáltási ár mellett újabb árverés kitűzését rendelte el a közgyűlés.

Jóváhagyta továbbá a vigalmi adótételek felemelésére, a köztisztviselési vállalat részére egy millió korona folyószámla hitel engedélyezésére, a város házi és adópenztára, valamint az erdőhivatal pénzürtékeinek betöréses-lopás elleni biztosítására, a hivatalos kiküldetések után felszámítható napidíjak felemelésére vonatkozó javaslatokat, valamint a Csáky János

nyugalmozott kövvágóhidai igazgató ellen elrendelt fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat abbahagyására vonatkozó, továbbá a befejezett fegyelmi ügyekről szóló tanácsi jelentéseket, végül tudomásul vette a legtöbb adót fizetők 1921. évi névjegyzékének bemutatását.

A városi tisztviselők fizetése

A városi tisztviselők és alkalmazottak anyagi helyzetén való segítés érdekében előterjesztett tanácsi javaslatot egyhangúlag elfogadta a közgyűlés.

Dr. Fráter Imre ez ügy kapcsán kérte, hogy a tanács a javaslatból kimanadt körházi alkalmazottakra is terjessze ki a fizetés emelést, dr. Kun Béla pedig a nyugdíjasok, özvegyek és árvaik érdekében szólalt fel.

A javaslat letárgyalása után Csóka Samu főjegyző polgármester helyettes röviden megköszönte a közgyűlés spontán elhatározását.

Intalom — a sajtóterhelési merénylő nyomra vezetőjének

A városi tanács a nagytemplom bemocskolása tetteinek nyomravezetésére, vagy kézrekerítésére 10.000 korona jutalomdíj kitűzését terjesztette a közgyűlés elé.

Zelinger Ede a jutalomdíjnak 100.000 koronára való nagylelkű felemelését javasolta, mondván a zsidók és a Márk csoport nagy kagacása között: „hisz úgy sem lesz az meg!”

Tervey Tamás megbotránkozását fejezte ki a javaslat fölött.

„Ne tessék komoly dolgból komédiát csinálni. Ezt ki kérem a kálvária isták nevében!”

Ezután Ekly József ósálói indítvány megtételére kért és kapott engedélyt a szovati földel eladása ügyében. Javasolja, hogy mondja ki a közgyűlés, hogyha a belügyminiszter az eladást a földművelésügyi miniszter javaslata nélkül jóvá nem hagyja, az eladástól a város eláll. Az indítványt a város elfogadja s mint határozatot táviratilag terjesztte a belügyminiszter elé.

Az idő előrehaladására való tekintettel

Hubert Ottó főispán az ülést 1 órakor beakasztja és annak folytatását délután 4 órára tűzi ki.

A délutáni ülés

Délután 4 órakor nyitotta meg folytatós közgyűlést Hubert Ottó főispán. A délutáni ülés iránt a bizottsági tagok részéről csekély érdeklődés mutatkozik.

A közellátási hivatal felszámoló bizottságának a felszámolásra adott határidőt április 30-ig meghosszabbították. A gör. kath. egyház részére a Szent-Anna utcai 51—53 számú telkekre az átírási engedélyt megadták.

Elfogadta a közgyűlés a bérkocsi viteldij felemelését; a köztisztviselők beszerzési csoportjának kérelmére a polgári étkezde berendezését a Köztisztviselők és Alkalmazottak Fogyasztási Szövetkezte részére átadta; a Debreceni Gazdasági Egyesület és Kertész Egyesület által létesítendő esemete kert és gyümölcsfa iskola részére elvileg 10 hold nyulási földet átengedett. A védőligák szövetsége által március 15-ének nemzeti ünnepé emelése iránt a nemzetgyűléshez intézett feliratot pártolja.

A debreceni tudományegyetem szegénysorsu hallgatói részére 50.000 korona, a „Debreceni és Hajdúmegyei Diákszövetség” részére 10.000 korona segélyt szavaztak meg. Egyben kéri a vallás- és közoktatásügyi minisztert, hogy a debreceni egyetem hallgatói részére több államségélyt utaljon ki.

Venyige Ferenc részére a Nemzetőr-utca 6. sz. telek előtt fekvő közterületnégyzetekenként 500 koronáért átengedi. Bíró Jenő nyugdíjazás iránti kérelmét több nyugdíjazási kérelemmel kapcsolatban elutasították.

Több szabadságot kérelmet teljesítettek köztük a Hortobágyi Ernő, Debreceni Jenő és Aberle Raimund kérelmeit. Elhírdették dr. Verzár Frigyes, dr. Beck Lipót és dr. Erdélyi Pál orvosi oklevelét. És végezetül a főispán kijelölte a közgyűlést hitelesítő ülést február 28-án déli 12 órára, s ezzel a közgyűlést beakasztotta.

A kormány-program vitája

Képviselők mint miniszteri biztosok

A nemzetgyűlés ülése

Budapest, febr. 24. (S. St. t. j.) A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Erődy-Harrach Béla előadó betéjesztte a pénzügyi bizottság jelentését. Ezután folytatják a kormány-program felett megindult vitát.

Zákony Gyula szólal fel elsőnek. A közszabadságok visszaállítását, a cenzura eltörlését, az internálások megszüntetését kívánja.

Mózer Ernő a külügyi helyzettel foglalkozik. Külügyi képviselőket nem akarják az ország érdekében megfelelően megválasztani. A szomszéd államok külpolitikájuknak köszönhetnek mindent.

Pallavicini György beszél ezután. Követeli a cenzura eltörlését, amely már annyira tarthatatlan, amilyen még a háboruban sem volt. A királykérdésben egyetért a miniszterelnökkel, tudniillik nem tartja időszerűnek. A valutának lényegesen megjavult, mióta Hegedűs Lóránt a pénzügyminiszter.

Szóvá teszi azokat a visszaéléseket, amelyeket nagyatádi Szabó miniszter nevével üznek. Arról is értesült, hogy egyes képviselők a *biratokok percellázás* nál mint miniszteri biztosok működtek közre. Ez nemcsak összeférhetetlen, de tudomása szerint a kormány ilyen kivételeket nem is eszközölt. Felemlíti, hogy Dródy György képviselő könyvében, amely a földreformról szólt, nagyatádi Szabó írta az előszót. Lehetetlennek tartja, hogy egy miniszter olyan egyén könyvébe írjon, akinek ügyében még folyik a vizsgálat. Nem lett volna szabad megtörténnie annak sem, amit a Times egyik számában olvasott, hogy Gömbös Gyula és Echardt Tibor Trebics Lincolnnal, a nem-

zetközi szőlőmossal külügyi tárgyalásokat folytattak.

Dródy György személyes kérdésben, szólal fel és visszautasítja Pallavicini örgróf vádjait. Hogy kommunista üzelmekért vádolják, nem tartja ségénynek, mert sokan vannak ártatlanul elítélve.

Orbán Attila, a következő szónok. A nemzetgyűlés négy válságon ment át s azért nem foghatott az alkotó munkához. Most valvetett munkára van szükség. Sürgeti a földbirtokreform végrehajtását. Kéri a teljes sajtó és gyülekezési szabadságot.

Öt perc szünet után megkezdtek az italmérési jövedékről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Erődy-Harrach Béla előadó ismerteti a javaslatot.

(Az ülés tart)

A keresztényen párt intéző-bizottsága

Budapest, febr. 24. (Nemz. Sajt. tel. j.) A Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártja ma este értekezletet tart, amelyen előterjesztést fognak tenni, hogy a párt élére egy hét tagú intézőbizottságot válasszanak, amelynek tagjai lesznek Andrássy Gyula, Prohászka Ottokár, Ernst Sándor, Halter István, Huszár Károly, Bernolák Nándor és Turi Béla. Elnöke ennek a bizottságnak Prohászka Ottokár lesz. A párt nem akarja elnöknek mindjárt Andrássyt megválasztani.

Este bankettet rendez a párt Andrássy tiszteletére.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Részgalic kg. 57 K, Petroleum literje 58 K
 áruüzletében DEBRECEN Elsőrendű gazdasági, kerti és virágmagvak. Kő és daráltó
 Hunyadi-utca 13. alatt beszerezhető rud és ráfások, gépek esztrich és összes gazdasági szükségletek.

A zsidókérdés és a szabadkőmivesek

Hegedüs György szombati interpellációja

Budapest, február 24. (N. St. t. j.)

A nemzetgyűlés szombati ülésén Hegedüs György kisczardapárti képviselő, az Émelelnöke interpellációt fog előterjeszteni a zsidókérdésről és a szabadkőmivességről. Ki fogja mutatni, hogy a szabadkőmives-

ség Magyarország állami életének, egyházainak, iskoláinak, családjainak legveszedelmesebb ellensége.

A szabadkőmivesség az oka, hogy idegenek, zsidók kerítették hatalmukba Magyarországi gazdasági életet.

Negyven képviselő jön

Debrecenbe

Budapest, febr. 24. (N. St. t. j.) A debreceni Nagytemplom újbóli megnyitására, amely március 9-én lesz, lejön a nemzetgyűlés igen sok tagja. A képviselők debreceni útját a ref. egyházkerület megbízásából Kis Ferenc nemzetgyűlési képviselő készíti elő. A debreceni utra a következő képviselők jelentkeztek eddig: nagyatádi Szabó István, Bottlik József, Sréter István, Lovász János, Orbók Attila, Drózd Győző, Kovács J. István, Balla Aladár, Bernát Béla, Haypál István, Rubinek István, Katona Imre, Zeőke Antal, Tomory Jenő, Gaál Gaszton, Szijj Bálint, Ruppert Rezső, Benkő Gábor, Járos Antal, Pásztor József.

Körülbelül 20 képviselő lejutételére számíthat még, így az összes Debrecenbe jövő képviselők száma eléri a 40-et.

A lengyel külügyminiszter lemond

Bécs, febr. 24. (N. St. t. j.) A Times fentartással közli, hogy Sapięha lengyel külügyminiszter lemond. Sapięha külügyminiszter állítólag nem ért egyet a londoni konferenciának a felszólítási népszavazás ügyében hozott határozatával. Sapięha Varsóba való visszatérésekor azonnal bejelenti lemondását Pilsudszky marsallnak.

Kitiltott magyar lapok

Kassa, febr. 24. (N. St. t. j.) A cseh kormány az összes magyarországi lapoknak Csehországba és a Felföldre való postai szállítását betiltotta. A betiltás oka a magyar lapoknak a cseh állammal szemben való állítólagos ellenséges magatartása.

Osztrák miniszter a gazdasági szerződésről

Bécs, febr. 25. (Nemzeti St. tel. jel.) Dr Schrindl osztrák kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés teljesen ki van dolgozva, de a szerződés életbeléptetéséhez még a magyar kormány ratifikálása szükséges, s az a nyugatmagyarországi kérdés miatt késik.

— Nincs tudomásom arról, — mondotta, — hogy a magyar kormány a ratifikálást elhatározta volna. Ez csupán a nyugatmagyarországi kérdés tisztázása után fog megtörténni.

A belügyi tárcsa ügye

Budapest, február 24. A kormány tagjai ma délután négy órakor minisztertanácsra ülnek össze, amelyen a kormány valamennyi tagja részt vesz. A minisztertanácsban a belügyminiszteri tárcsa betöltéséről s a politikai helyzetről fognak tárgyalni.

A cseh birtoktörvény a Felvidéken

Zürich, febr. 24. (Nemzeti St. tel. jel.) Egyik itteni újság „A magyar birtokok kisorsolása a Felvidéken” címmel a következőket írja: — A legújabb cseh birtoktörvény alapján a Bánffy és Csaky grófok birtokából 75 ezer holdat, a Zichyék birtokából 65 ezret, a Forgáchoktól 43 ezret, az Andrassyaktól 37, a Hadik—Barkóczytól 27, Wencheim családtól 21, a Dessewffy családtól 8 ezer, Apponyi Antaltól 4800, Windigrätz Lajostól 10 ezer, Károlyi Lajostól 27, Hunyadi Józseftől 10 ezer hold földet vettek el.

NAPI HIREK

Zárt üléseket

hirdető táblák díszelnek a városháza kis tanácstermének falán és a tanácsurak maguk között kavargják, süttik-főzik keményre a lakosságunk szánt zsírtalan sovány kását. Nem régen, — csak mióta a Hajdúföld megbolygatta a világitási vállalat éke óta ideiglenes helyettes-óradijas alkalmazottainak javadalmazását és mióta siou-siou indiai modoru bösz táma dában részesítette ezért a szabadkőmivesek egyik nagymestere — a tanács ülésén... Azóta nagyon imérték és diskrétek a tanácsbéli nagyurak és Bismark-módra állig gombolkóznak a nyilvánosság előtt. Amikor úgy találják, hogy a tárgyalás alá kerülő ügydarab túltép a mindennapi sablon keretén, amikor a városi lakosság igazán nagy érdekeiről kerül szó, akkor mellőzik a nyilvánosság képviselőit és kiakasztják az utó és figyelmeztető táblát: Lélek ez ajtón se be, se ki!... Igazán öletes a mi városi tanácsunk. Szinte mester az öletességben Nagyszerű gondolatai vannak — néha!... De vajjon ezek a titokzatos zárt ülések vizsgálják-e a megfogyatkozott tekintélyt, használnak-e a köznek, a város és a haza érdekeinek? Alig hisszük.

— A főispán a nyomorgó diákokért. Hubert Ottó városi főispán a következő felhívást intézte a város közönségéhez:

„A magyar egyetemi és főiskolai hallgatók országos szövetsége, országos élelmiszer gyűjtést indított a nyomorgó diákság részére.

Felkérem városunk nemesszivű közönségét, hogy a magyar haza jövőjét képviselő ifjuság fölsegítésére irányuló célt tartva szem előtt, adományait minél nagyobb mértékben juttassa az alább jelzett helyekre.

A természetbeni adományok fenti szövetség címére (Budapest Szalay-utca 10 sz.) pertómentesen, a pénzbeli adományok pedig a m. kir. közoktatásügyi miniszterium (diák jólét bizottsága) dr Tóth István miniszteri tanácsos címére küldendők.

Egyben különösen a lelkeskedő papság és a tanítók figyelmébe ajánlom, hogy a nemes, a magyarság jövőjének nagy feladatát szolgáló törekvésben a Szövetséget hathatósan támogatni sziveskedjenek. — Hubert, főispán.

Fél év alatt, 1920. első felében, amint az orosz szovjetkormány jelenti, 289 ellenforradalmi szervezetet lepleztek le és 147 lázadási kísérletet fojtottak el a hatóságok. Ezekből kifolyólag 4305 embert végeztek ki és mintegy 30 ezer embert vetettek börtönbe — Ilyen paradicsomi állapotok vannak az emberi jogok és Szabadság vörös hazájában.

— Tanítói konferencia. A debreceni ref. tanítótestület folyó hó 26-án, szombaton, pontosan reggel 8 órai kezdettel tartja IV. konferenciáját az egyház tanácstermében (Egyházter 17. sz.). A napirend következő: 1. Megnyitó áhitat, tartja Uray Sándor isk. sz. elnök. 2. A tanítóképzésről és annak reformjáról előadást tart dr Vere-s István ref. tan. kép. igazgató. 3. Társadalomnevelés címen előadást tart dr Vargha Lajos ügyvéd, ref. presbyter. 4. A fogalmazás tanításáról értekezik és azt növendékekkel gyakorlatilag bemutatja Telky Róza ref. tanítónő. — Szeretettel hívjuk az érdeklődőket.

Az áruváltás tíz százalék lesz, nem 15, amint eredetileg tervezték. Az a mérséklés természetesen nemcsak a kereskedői üzletek és iparvállalatok készleteire vonatkozik, hanem kikerjed a földbirtokok fundus in- struktusára is.

— Ertesítés. A debreceni vadásztársulat elnöksége értesíti a társulat tagjait, hogy 1921 február 26-án vasárnap a nagyerdőn kizárólag rókára társulati hajtóvadászatot rendez s arra tekintettel a duvad irtására vendégeket is szívesen lát. Előzetes jelentkezés nincsen, találkozás reggel 6 órakor a nagyerdei villamos végállomásánál. — Elnökség.

Husz milliárdnyi új bankó kerül forgalomba április 28-án, amivel kicserélik a ma forgalomban lévő pénzt, 5 százalék levonással. November végén a mostani bankó elveszti az értékét.

Trieszt szabad kikötő lesz az olasz kormány legközelebb várható elhatározása alapján.

— Ismét bezárják a Dóczy-intézetet. Tüdős Kálmán dr városi tisztí főorvos jelentette csütörtökön Csóka Samu polgármesternek, hogy a Dóczy intézetben ismét vörheny megbetegedés fordult elő, miért is kéri az intézetnek 21 napra való bezárását. A polgármester sürgősen fog intézkedni.

— Ki a megbízható? E címen figyelemre méltó cikket közöl a Hajdusági Virradat legújabb száma, melyben a fegyvertartási engedélyek kiadása körüli visszasságokat teszi szóvá. Kapható a lap 2 koronáért a keresztyén újságárusoknál és tőzsdékben.

A sör maximális ára megszűnt. Egyelőre csak próbaképen helyezte hatályon kívül az árvizsgáló bizottság a sör árának megállapításról szóló rendelkezéseket, abban a reményben, hogy a sörgyárak ezt nem fogják újabb áremelésre fölhasználni. — Mi nem vagyunk olyan hiszékenyek, mint az árvizsgáló-bizottság.

A világorradalom ellen hirdet harcot Japán s ő maga áll a harc élére. E kérdésben találkozik az amerikai Unióval, amelytől különben súlyos érdekelletétek választják el.

— Moveközlemények „Atletikai Évkönyv 1920.” Dr Vadas Gyula kiváló szakemberünk szerkesztésében jelent meg ez a minden sportke velőre nézve nélkülözhetetlen értékes munka. — Több mint 300 oldalon ábrákkal gazdagon illusztrálva ismerteti a szerző a hazai és külföldi sportéletet. A munka elején kezébe adja a sportembernek a Masz általános verseny szabályait. — Kapható: Szemere Bizottság titkári hivatalában, Széchenyi utca 10.

Egy Stelchammer zongora, kiváló gyártmány, eladó. Értekezhetni a Move Szemere Bizottság titkári hivatalában, Széchenyi utca 10. szám alatt. Szemere titkár.

A világ legnagyobb személyszállító hajója a német kereskedelmi flottáé volt „Bismark” névvel, amit most egy angol hajózási társaság vásárolt meg az antant jóvátételi bizottságától és ezután, más névvel Anglia és Newyork közt fognak járatni.

A nyílt árusítási üzletek zárórát a szénelosztó kormánybiztos legújabb rendelete március 1-től kezdve este 6 órában állapította meg. E záróra április 30-ig marad hatályban.

— Köszönet nyilvánítás. A Gazdasági Takarékpénztár R. T. a róm, kat. tanítónéközpont-intézet szegénysorsu növendékeinek felségítésére legutóbbi igazgatósági gyűlésén 1000 K-t szavazott meg. E nemes és követésre méltó adományért, mely magában hordja dicséretét s amely a nemzet nevelői fontos hivatásának megértéséről tesz tanuságot, ezuton is legmélyebb háláját fejezi ki az igazgatóság.

Ismét halálraítéltek négy magyart a csehek, állítólag kémkedésért. Nem tudják még az új „urak,” hogy a magyar vértanuk kiomló vére és emlékezete a legerősebb fegyver az idegen zsarnokság elleni szabadság- küzdelemben.

Dublint, az írek fővárosát angol katonaság és rendőrség szállta meg tankokkal, páncélautókkal és gépfegyverekkel. Átkutatták a házakat és az ir férfiakat internáló táborokba szállították. Colivet képviselőt letartóztatták... Rettenetes példája a „népek önrendelkezési jog”-ának.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER CSAK KERESZTYÉN LAPOT OLVAS!

A szélhames kárpitos. Gulyás Sándor debreceni lakost letartóztatta a rendőrség. Gulyás ugyanis a napokban beállított 8-10 helyen és magát kárpitosnak adta ki. Így több helyen összeszedett egy néhány nádszékelt javítás végett s ugyanakkor a munkára előlegeket is vett fel. Azonban kiderült, hogy Gulyás egy közönséges szélhamos. Az előlegeket elmulasztta, az összeszedett rossz nádszékelt pedig eladta a Csicségón. Viselt dolgairól a rendőrség feljelentés útján értesült, mire Gulyás Sándort letartóztatták. Kihallgatásakor mindent beismerett. A rendőrség ügyében a nyomozást befejezte és Gulyást átadta a királyi ügyészségnek.

A Leány Club által márc. 10-én rendezendő bűntudat konferencia beszédét P. Badalik Bertalan budapesti Domokos-rendi plébános fogja tartani. A műsor többi számát legközelebb közöljük.

Ki a károsult? A budapesti államrendőrség táviratban értesítette a debreceni államrendőrséget, hogy Pesten elfogta Adler Jenő betörőt. Ez az Adler kihallgatásakor előadta, hogy hónapokkal ezelőtt betört Debreczenben egy bazár árusboltjába. A budapesti rendőrség megkeresésére, most ez irányban nyomoz a debreceni rendőrség, hogy Adler melyik kereskedő kárára követett el betörést. Epen ezért felhívtnak a bazárosok, hogy amelyiknél betörők garázdálkodtak a közelmúltban jelentkezőnek a rendőrség földszint 29. számú szobában.

Ruhaszövet a köztisztviselőknek. A pénzügyminiszter körrendeletet bocsájtott ki, mely szerint a közszolgálatban álló tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak (nyugdíjasoknak, özvegyeknek és árváknak) kedvezményes áru ruhaszövetet bocsát rendelkezésre. Minden alkalmazott vagy nyugdíjas, árva, özvegy, csak egy rend ruhára tarthat igényt. Egy rend férfiruhára való kedvezményes áru ruhaszövetre igényjogosultak 3 m. gyapju szövet és szükséges béléanyagot is kapnak. A 175 cm-nél nagyobb testmagasságu, valamint a rendkívül testes férfiak 3 méter helyett 3:20 m. ruhaszövetet, a nők 4 méter szövetet kapnak. A férfi és női ruhák ára 1000 korona, míg a 3:20 méter szövet 1200 koronába kerül.

SZINHÁZ.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

A Színházi Híradó Családi Kör szenzációs száma Rác Ada műmellékletével és számos képpel holnap délben jelenik meg. Bővebben lapunk holnapi számában.

Pénteken B) bérletben *Magnás Miska.*

Szombaton C) bérletben *A fekete lovas.* Tisztviselő est.

Niobe asszony: párisi Pathé-film. Abel Gance a J'accuse szerzőjének mesterműve. A színészek a párisi Komédie Franczéise művészei kitünő alakítást nyújtanak. Bemutatja az Uránia.

Romok között, a dráma az Alhambában című drámának második része, kalandortörténet 6 felvonásban Nick Winter és Mattyasovszky Ilona főszereplésével az Apollóban.

SPORT.

A DNYSC és a DMTE új tisztikara a következők: Elnök: betöltetlen, Tarselnök: Pauó István. Alelnök: Novák Karoly, Szabó Kálmán, Főtákar: Kapusi János, Titkár: Kiss István, J. gyzó: Szilágyi Imre. Pénztárnokok: Bartha Józ ef, Kovacs Sándor, Ellenőrök: Kiss Mihály, Gombos István, Szentármok Szalay Gyula, Kiss Kálmán. Intéző: Kiss Sándor. Főrendező: Szentesi Pál. Valasztmányi tagok: Nagy Imre, Wagner István, Penzt Miklós, Kozma Mihály, Erdei Gyula, Nagy András, Kántor I., Pethő László.

Az új tisztikar és a football szakszabály ma, pénteken este 8 órakor ülést tart a Munkás-Othonban.

A MOVE Sport Egylet tisztújító közgyűlése. A MOVE debreczeni Sport Egylet folyó hó 26-án tartja évi tisztújító közgyűlését. A tagok pontos és mentől nagyobb számu megjelenését kéri az Elnökség.

Nyomatott a lapkiadó Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debreczen, Ferencz József-ut 59.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Az első ujralfelvétel statáriális bűnperben. Megemlékeztünk annak idején mi is arról, hogy a rögtönítelő bíróság kötőáltali halálra ítélte özv. **Lengyel Andrásné Nagyházi Juliánát**, aki még a mult év október havában Hajdúszámszonban bosszúból felgyújtotta a fianak szénaboglyáját. A kegyelmi tanács kegyelemre ajánlotta az öreg asszonyt a Kormányzónak, aki a halálbüntetést 10 évi fegyházra változtatta át. Az öreg asszony már a statáriális főtárgyaláson, a halálbüntetés kihirdetésénél is meglehetősen apatikusan viselkedett, egykedvűen fogadta a kegyelmi döntést is s általában a nem ép elméjű ember benyomását keltette. Védője, dr. **Aczél Jenő** most Lengyelné elmeállapotának megvizsgálásával egyidejűleg a bűnper ujralfelvételét kérte. Az iratok jelenleg a vizsgálóbírónál vannak. Több, mint valószínű, hogy a törvényszék a gyújtogató asszony perének újbóli letárgyalását fogja elrendelni.

§ Csempészek az uzsorabirotság előtt. Erdekes árdragítási visszaélést tárgyalt ma délelőtt a debreceni kir. törvényszék uzsorabirotsága. Három zsidó, **Schwarz Sándor**, **Klein Árpád**, **Stuhlberger Jakab** s két kereszttyén Szalontai Kálmán és **Erdei József** állottak a bíróság előtt. Azzal voltak vádolva, hogy román megszállott területre 60 ezer darab cigarettahüvelyt, gumikereket akartak átcsempészni,

holott erre nem volt engedélyük. Szalontai és Schwarz beismerték a tettüket, míg a többiek tagadtak. **Stuhlberger** állítólag katonaszökevények átcsempészésével is foglalkozott. **Balog István** kir. ügyész vádbeszéde s a védelem meghallgatása után a **Szalontai Andor** elnökléte alatt álló uzsorabirotság Schwarz Sándort és Szalontai Kálmánt 14 napi fegyházra s 1000 korona pénzbüntetésre ítélte, míg a többieket felmentette. **Klein Árpád** csempészési ügyét azonban, mivel kihágást lát fennforogni, áttette az államrendőrséghez. Ugy az ügyész, mint az elítéltek és védők megnyugodtak az ítéletben.

A tőzsde.

Budapest, febr. 25. Értékpapirpiac: Üzletlenség jellemezte. Az árfolyamok az utolsó börze napok árai körül mozognak.

Valutapiac: A valutapiac lanyhán indult, több valuta árfolyama lemorzsolódott. Dollár 508-3, márka 836-41, lira 18'60, rubel 224, lei 665-55, szokol 645-38, korona dinár 13'15-20, osztrák korona 0'74, lengyel márka 0'58-55, Napoleon 16.

Zürich, febr. 24. Magyar korona 117 1/2

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

Apró hirdetések.

Kompetenciát veszek magas áron, értekezni Csillag-u. 26. sz.

Kovács és Altmann szőlők, Piac 42. Pannónia épít. bármilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Aranyat mindenféle ezüstöt brilliánsot, gyöngyöt vesz — **Steiner Mihály** Hatvan-u. 2 szám. I. emelet.

Bélyeggyár és vésőintézet P. ULÓ I. Bathyanyi-utca 22. Telefon 1365.

Pianinó ebédlő asztal és 6 szék eladó Kőicsey-u. 9.

5 mm eckendorfi takarmány ré-pamagom van eladó, ajánlatot Szász István Ferencz Búdszentmihály, Takarostanya címre ké ek.

Farkaskutyám barna him szerdán délben a Demke udvaráról eltűnt Nyomravezető jutalomban részesül Péterfia-u. 69. alatt.

Há helyek részletfizetésre eladók a vágóhid mellett villamos és kőut mentén, Bihar utcán 200-300 négyszögöl területre fészvize, amelyeken azonnal építkezni lehet, építkezésig pedig veteményezés e is alkalmas. Érdeklődők jelentkezhetnek — G. Z. dák Bankja Kossuth-u. 17.

Koros Sándor tértiszítási üzletében Piac-u. 46. Haját készítesse elegáns férfi öltönyök kaphatók

Forgács István műanyag bádogos u.

Rikrancsok felvetetnek fix tizedessel és jutalelkek lapunk kiadóhivatalában

Eladó házak: Faragó-utcán 4 szobás lakás, Bercsényi-utcán 4 szoba istállival, Bölvös-utcán 4 szoba fűszerüzlettel, Honvéd-utcán 6 szoba istállival, Geréby-telep Irén-utca 2 szobás, Geréby-telep Kondor-utca 2 szoba, Geréby-telep Kondor-utca 3 szoba pince, üzlet, italmérés istállival eladó Dezső L. irodája Maróthy-u. 19.

Gótsch Sándor bankirodája DEBRECZEN Főposta mellett Piac-utca 38. I. emelet. Telefon interurban 7-95.

Külföldi pénzek vétele és eladása. **Helybeli** pénzintézet és iparvállalati részvények vétele és eladása.

Tőzsdéi megbízásokat és külföldi kifizetéseket a legelőnyösebben lebonyolítok

Tuskófa valamint Bükfia baksa, szón vagonféltekben kapható **Polyanszky Oroszt** tűzifa és szénkereskedőnél Szoboszlai-ut J.B. Telefon 181.

Eladó ház Honvéd-utca elején Péterfia részen két rendbeli 4-4 ablakos utcai lakás. göré 6 lóra istálló nagy udvarral eladó Dezső László irodája Maróthy-utca 19.

Butorozott szobát keresek lehetőleg kosztal együtt. — **Cim a kiadóhivatalban** adandó le.

Mindennemű ajándékok Parfümök kimérve és adjusztálva, Manikour, Parfüm és Fésűkaszetták, mindentéle piperecikkek, szappanok stb. Korzó „EVA” arczenocs és szappan legelőnyösebben szerezhetők be a Telefon 14-80

Korzó Drogueriahán Piac-utca 42.

Köztudomásu! hogy aranyért, brilliánsért és hamis fogért a legmagasabb napi árat fizetem **Benedikt Jenő** óras és ékszerész Verbőczy-u. 2. sz. Iparkamara.

GÓTSCH SÁNDOR ingatlanforgalmi irodája DEBRECZEN Piac-u. 38. I. em. Főposta mellet t. Telefon. Interurban 7-95.

Foglalkozik ingatlanok, házak földtek vételével és eladásával, földbérletek közvetítésével a legelőnyösebb feltételek mellett

Eladó ház Faragó-utcán 6 szobás családi ház villamos mellett beköltözhető lakással eladó Dezső László irodája Maróthy-utca 19. szám.

Eladó a nyíraesádi határban levő 14 magyar hold föld és 3 hold akácerdővel. A föld kukoricával és rozssal van bevetve. Bővebb felvilágosítást nyújt, ahol a vétel is megköthető **Gótsch Sándor** ingatlanforgalmi irodája. Debreczen, Piac-u. 38. I. emelet. Telefon 7-95.

Eladó szőlők Sestakert Andrassy-uton 900 négyszögöl Komlóssy-uton 700 négyszögöl nyaraló, Létai-uton 1700 négyszögöl nyaralóval eladó Dezső László irodája Maróthy-u. 19.